

Projekt: Återvätning av våtmarker i Harmångersåns vattensystem

Län	Kommun
Gävleborgs län	Nordanstig

Kommunens projektansvarige

Kommunens projektansvarige	Enhet/förvaltning
Andreas Johansson	Teknik och hållbarhet
Postadress	Postnr Postort
Box 56	82921 Bergsjö
Telefon	Mobil
0652-36112	072-5217057
E-post	Postgiro/Bankgiro
andreas.johansson@nordanstig.se	883820-3
Organisationsnummer	Betalningsreferens
212000-2312	Andreas Johansson

Övriga kontaktpersoner

Namn, organisation	Namn, kontaktperson
Tillväxt och service	Hans-Åke Oxelhöjd
Typ av organisation	
Kommun	
Postadress	Postnr Postort
Box 56	82921 Bergsjö
Telefon	Mobil
0652-36168	-
E-post	Organisationsnummer
hans-ake.oxelhojd@nordanstig.se	212000-2312

Projektbeskrivning

Projektnummer	22068364	Status	Inskickad
Projektets startår	Projektstart	Projektstut	Prio
2022	2022-01-01	2024-12-31	1
Tätortsnära	Kmn diarienummer	Lst diarienummer	Projektet drivs av
Projektet är ej tätortsnära	-	-	Kommun
Inkommet Lst	Senaste Statusändring	Gott exempel	Projektets tema
2021-12-01	2021-12-01 Inskickad	Nej	Övrigt

Sammanfattning

Nordanstigs kommun arbetar sedan flera år tillbaka aktivt med vattenvård. Inom kommunens vattenvårdsarbete har ett stort antal vattendrag med störd flödesregim på grund av tidigare genomförda dikningar och markavvattningar identifierats. Historiskt har ett stort antal våtmarksområden i kommunen påverkats av myr- och skogsdikningar. Hydrologisk restaurering av våtmarker ingår i kommunens varaktiga och långsiktiga arbete med att restaurera akvatiska miljöer. I detta projekt samverkar kommunen med skogsbolaget Holmen Skog AB för att identifiera och restaurera våtmarksområden genom proppning av 35 km myrdiken med ambitionen att välja de objekt som ger mest miljönytta för pengarna. Åtgärderna utförs under perioden 2022–2024. Metoden som framför allt kommer att användas är proppning av diken med torvdämmen anlagda med jämna mellanrum. Torvdämnena anläggs med grävmaskin med breda band som går på stockmattor över myren. Lämpliga objekt kommer att tas fram genom att studera flygbilder, terrängskuggning och skogsplanteringskartor. De mest lämpliga objekten kommer sedan väljas ut efter gemensamma fältbesök. Genom att lägga igen dikena tas deras dränerande funktion bort samtidigt som myrar, sumpskogar och andra våtmarker återfår sin naturliga funktion i skogslandskapet. Återskapandet av våtmarksområden gynnar grundvattenbildning och förlänger vattnets omsättningstid, vilket förbättrar vattenhushållningen, samtidigt som det minskar näringstransporten till sjö och hav. Detta ger också generell förhöjda naturvärden med en ökad mångfald av växter, fåglar, evertebrater och vattenfauna. Återställning av torvmyrar är också en viktig klimatåtgärd eftersom dräneringen leder till oxidering av torrlagda torvskikt med betydande koldioxidutsläpp som följd. Då de dikade torvmarkerna åter blötläggts förhindras denna process och myrarna blir återigen en koldioxidsänka när den torvbildande processen återkommer. Åtgärden förväntas också motverka översvämningar och torka då våtmarkens utjämnande effekt på flödet återskapas. Vidare återskapas våta barriärer som motverkar brandspridning och bildar refuger för djur vid skogsbrand.

Syfte

Syftet med projektet är att restaurera utdikade våtmarksområden genom igenläggning och eller proppning av diken och på så vis återskapa de ekosystemtjänster som är förknippade med naturtypen. Arbetet gynnar den gröna infrastrukturen och berör bland annat utpekade värde-trakter i länet.

Bakgrund

Inom ramen för kommunens vattenvårdsarbete har ett stort antal vattendrag med störd flödesregim på grund av tidigare genomförda dikningar och markavvattningar identifierats. Historiskt har ett stort antal våtmarksområden i bäckarnas källområden påverkats av skogsdikningar. Genom detta projekt vill Nordanstigs kommun samarbeta med markägaren Holmen Skog AB för att restaurera dikade våtmarksområden genom igenläggning av diken med dikesproppar. Då myr- och skogsdikenas dränerande funktion försvinner så återskapas vårmarkernas naturliga funktion. Återskapandet av sådana våtmarksområden gynnar den lokala grundvattenbildningen och förbättrar vattenhushållningen. Åtgärden ger även generellt förhöjda naturvärden med en ökad mångfald av flora och fauna. Vidare återskapas våta barriärer som motverkar brandspridning och bildar refuger för djur vid skogsbrand. Återställningen av torvmyrar är även en viktig klimatåtgärd eftersom dräneringen leder till oxidering av torvskikt och betydande koldioxidutsläpp. När torrlagda torvmarker åter blötläggs förhindras denna process och myrarna kan återigen fungera som kolsänka. Åtgärden förväntas också motverka översvämningar och torka då våtmarkens utjämnande effekt på flödet nedströms våtmarken återskapas. Holmen Skog AB är en stor markägare i Nordanstig och på bolagets marker har man tidigare systematiskt dikat ut många myrar i förhoppningen att skapa nya produktionsytor för skog. Ambitionen är att detta gemensamma projekt ska bli en del av ett längre samarbete mellan kommunen och bolaget inom vilket denna typ av åtgärder utförs.

Lokala aktörer

I projektet samarbetar Nordanstigs kommun med skogsbolaget Holmen Skog AB.

Projektets bidrag till miljökvalitetsmålen och långsiktigt och varaktigt naturvårdsarbete i kommunen

Nordanstigs kommun arbetar sedan flera år tillbaka med vattenvård. Hydrologisk restaurering av våtmarker ingår i kommunens varaktiga och långsiktiga arbete med att restaurera akvatiska miljöer. Projektet bidrar till att nå miljökvalitetsmålen Levande skogar och Levande sjöar och vattendrag samt gynnar den biologiska mångfalden i kommunen och bidrar till att miljökvalitetsnormer i vattenförekomster uppnås.

Projektets långsiktiga effekter

De långsiktiga effekterna av projektet förväntas bli bättre vattenhushållning, ökad grundvattenbildning, utjämnande flöden, ökad biologisk mångfald, minskade koldioxidutsläpp, minskad övergödning, stärkta fiskbestånd samt bättre förutsättningar för fiske och turism till kommunen.

Projektets stöd till olika samhällsintressen

I vilken omfattning stödjer projektet de globala hållbarhetsmålen?

Hållbarhetsmål 2030	Ingen betydelse	Liten betydelse	Stor betydelse
Ingen fattigdom	X	-	-
Ingen hunger	X	-	-
Hälsa och välbefinnande	X	-	-
God utbildning för alla	X	-	-
Jämställdhet	X	-	-
Rent Vatten Och Sanitet	X	-	-
Hållbar Energi För Alla	X	-	-
Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt	X	-	-
Hållbar industri, innovationer och infrastruktur	X	-	-
Minskad ojämlikhet	X	-	-
Hållbara städer och samhällen	X	-	-
Hållbar konsumtion och produktion	X	-	-
Bekämpa klimatsförändringen	-	-	X
Hav och marina resurser	-	X	-
Ekosystem och biologisk mångfald	-	-	X
Fredliga och inkluderande samhällen	X	-	-

I vilken omfattning stödjer projektet genomförande av miljökvalitetsmålen?

Miljökvalitetsmål	Ingen betydelse	Liten betydelse	Stor betydelse
Begränsad klimatpåverkan	-	-	X
Frisk luft	X	-	-
Försurning	X	-	-
Giftfritt	X	-	-
Ozonskikt	X	-	-
Strålning	X	-	-
Övergödning	-	X	-
Sötvatten	-	-	X
Grundvatten	-	X	-
Kust och hav	-	X	-
Våtmark	-	-	X
Skog	-	-	X
Odlingslandskap	X	-	-
Fjäll	X	-	-
Bebyggelse	X	-	-
Djur och växter	-	X	-

Syfte för våtmarksprojekt (för åtgärdskategori 7 och 8)

Syfte för våtmarksprojekt (för åtgärdskategori 7 och 8)	Ingen betydelse	Liten betydelse	Stor betydelse
Ökad vattenhushållning	-	-	X
Utjämning av vattenflöden	-	-	X
Ökad grundvattenbildning	-	-	X
Minska risk för översvämning	-	-	X
Vattenkvalitet minska näringsämnen	-	-	X
Vattenkvalitet minska miljögifter	-	X	-
Öka naturliga våtmarksnaturtyper	-	-	X
Öka artificiella våtmarksnaturtyper	X	-	-
Gynna rödlistade arter	-	X	-
Gynna arter generellt	-	-	X
Förbättra grön infrastruktur	-	-	X
Minska klimatpåverkan	-	-	X
Öka klimatanpassning	-	-	X
Förberedelsearbete	X	-	-

Åtgärder och kostnader i projektet

Åtgärdsnummer		Startdatum	Slutdatum
1		2022-01-01	2024-12-31
Total kostnad	Sökt bidrag	Värde av ideellt arbete	
2 500 000 kr	2 250 000 kr	0 kr	
Åtgärdskategori			
07 - Våtmarksprojekt - genomföra restaurering och anläggning			
-			
Åtgärdstyp		Mätvärde	Enhet
78 - Igenläggning och/eller dämning av diken		35 000	m
Huvudsakligt miljömål	Naturtyp	Organismgrupp	Inriktning
11 - Myllrande våtmarker	03a - Våtmark - Myr	03 - Fiskar	01 - Naturvärde
Huvudsakligt friluftsdelmål		Ekosystemtjänst	
0 - Ej vald		10 - Vattenreglering – naturlig, översvämningsskydd	

Åtgärd / Metod / Planerat resultat

Hydrologisk restaurering av myrar genom igenläggning och eller proppning av diken.

Förvaltning av resultat efter projektiden

Markägaren Holmen Skog AB ansvarar för att de restaurerade våtmarksområdena förbli återskapade.

Summering åtgärder

Åtgärdsnummer	Total kostnad	Sökt bidrag	Värde av ideellt arbete
1	2 500 000 kr	2 250 000 kr	0 kr
Summa	2 500 000 kr	2 250 000 kr	0 kr

Önskad utbetalningstakt

År	Belopp
2022	750 000 kr
2023	750 000 kr
2024	750 000 kr
2025	0 kr

Omfattar ansökan åtgärder för vilka stöd sökts eller beviljats enligt annan författning?

Nej

Finansiärer

Typ av finansiär	Namn/Kommun		Intyg bilaga
Företag	Holmen Skog AB		Kompletteras ansökan i efterhand
Period från	2022-01-01	Period till	2024-12-31
År	Kontanta medel	Egen arbetsinsats inkl LKP	Värde av ideellt arbete
2022	50 000 kr	0 kr	0 kr
2023	100 000 kr	0 kr	0 kr
2024	100 000 kr	0 kr	0 kr
Totalt	250 000 kr	0 kr	0 kr

Villkor

Id	Beskrivning
----	-------------

Motivering till beslut

Politikområden

- Övrigt av betydelse för naturvård (75 %) Genom våtmarksrestaurering återskapas viktiga ekosystemtjänster och biotoper av stor betydelse för fauna och flora i skogslandskapet.
- Friluftsliv (15 %) Friluftslivet i kommunen gynnas på grunda av höjda naturvärden och bättre förutsättningar för sportfiske.
- Turism (10 %) De ekosystemtjänster som erhålls som en följd av projektet förväntas förbättra förutsättningarna för naturturism i kommunen.

Bilagor

- Projektbeskrivning Återvätning av våtmarker i Harmångersåns vattensystem.docx

Underskrift och Godkännande av Projekt 22068364

Datum

Underskrift av behörig firmatecknare

Namnförtydligande

För _____ Kommun